

den er fuldstændig opnaaet, naar man sætter 10 Aar; thi dersom denne Interesse ikke gjør sig gjældende i Løbet af 10 Aar, saa er det ikke rimeligt, at den vil fremkomme senere. Naar der derimod tales om at udvide Bestyrelsen udover dette Aaremaal, saa gjør den ærede Ordfører, hvis Skraanke-Over i denne Diskussion ganske vist har ført ham noget for vidt, sig skyldig i en Ensidighed, som jeg finder meget tilgivelig hos Kunstakademiet, men som jeg haaber ikke vil finde Echo her i Salen, idet man ikke for Kunstnerens Interesse vil overse Publikums. I sin Tid under de langvarige Forhandlinger, ikke her i Landet, men, for at tale i de samme store Ord som den ærede Ordfører, for det hele europæiske Forum, under Strømninger, der gik frem og tilbage og gjorde sig gjældende, er ganske vist det Spørgsmaal blevet meget stærkt omdebatteret, om det ikke er af en langt overveieende Vigtighed, at Ideer, Kundskaber osv. udbredes i den størst mulige Kred, og om ikke den meget uegentlige Eiendomsret, som Forfatteren kan siges at have til sine Ideer, naar den bragtes til sin Yderlighed, vilde gaae saa vidt, at det kunde være strafbart at fortælle Anekdoter eller blotte Indfald; thi ogsaa disse ere en aandelig Eiendom. — Ved Siden heraf staaer Publikums Interesse, og gjælder det om Litteraturen, saa maa det i en endnu høiere Grad gjælde om kunstneriske Frembringelser; thi den egentlige Litteratur har det i sit Væsen, at dens Produkter fremtræde i en betydelig Udbredelse; for Eftertryk kan der kun ansøges, at de kunne leveres noget billigere end det originale Arbejde, og dog har man deri seet Noget, der skulde gjøre det betænkeligt at udvide det romerske Eiendomsretsbegreb paa saadanne sine og umaterielle Forhold, hvorom der er Tale; thi de bør komme den størst mulige Kred tilgode. Det gjælder derimod langt mere om de kunstneriske Frembringelser, hvis Væsen i Hovedsagen er, at Kunstværker kun fremtræde som enkelte og altsaa kun komme dem tilgode, som eie dem, og det er jo meget sjældent, i alt Fald vilde det ikke være ønskeligt, at Kunstneren selv længe bliver ved at eie dem; man maa derfor ønske, at Eieren ikke beholder dem alene for sig i sit Huus, men at saa Mange som

muligt kunne fryde sig ved at beskue dem. Jeg har tilladt mig før at sige, og jeg gjentager det, at efter tidligere Begreber var Eiendomsretten fuldstændig gaaet over til Kjøberen, og medens Ingen kan bestride hans Ret til at tilintetgjøre Kunstværket, til at brænde det op, kort sagt, foretage med det, hvad han vil — fra et moralsk, fra et Ret- og Samvittigheds Synspunkt kan han maaskee ikke forsvare det, men juridisk kan han gjøre med det, hvad han vil — saa er det først i den seneste Tid, at man er kommen i Tanker om, at der er en Art Afbenyttelse, der maa være Kunstneren forbeholdt. Jeg har anført dette, ikke for at bestride, hvad jeg selv har foreslaaet i Paragrafen, men kun for at gjøre opmærksom paa, at der imellem Literatre og kunstneriske Frembringelser ganske vist i saa Henseende er en stor Forskjel. Jeg hittede før, at jeg haabede, at Domstolene, naar de fik med en saadan Sag at gjøre, ganske vist vilde lytte til, hvad Kunstnerne og navnlig deres Organ, Kunstakademiet, i saa Henseende vilde udtale, men dog vilde vogte sig for Ensidighed ved at bedømme selvstændigt, og jeg gjentager det samme Haab om den lovgivende Magt; jeg mener, at hvad der er Kunstnerens Privatinteresse, er tillige det store Publikums Interesse, til hvis Varetagelse den lovgivende Magt ganske vist særlig er kaldet, og hvilken sidste Interesse efter min Mening vilde blive tilsidefat, hvis man gjorde alle disse Regler anvendelige, hvilke jo muligt kunde føre til det, som den ærede Ordfører fandt vilde være at gaae for vidt i sin Træ, nemlig i al Evighed at anvende Romerrettens Eiendomsbegreb paa de Forhold, her er Tale om.

Jeg troer ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at udvotere § 3, der netop er indført i Loven for at beskytte ogsaa dem, der have sat Penge f. Ex. i et Lithografi. Det er ganske vist, at deres Ret i saa Henseende er afledet og kan føres tilbage til Kunstneren, men at give dem en selvstændig Bestyttelse anseer jeg for saameget mere nødvendigt, som efter en senere Bestemmelse i Loven Overtrædelser kun kunne paatales af den Berettigede, og det ikke er afgjort, at Kunstneren vil indlade sig i en Proces for at beskytte det lithografiske Institut, der maaskee har sat en betydelig Formue deri.